

100фут ²						
pH	7	6,9	8,7	9,4	9	-

9-шы кестеде байқалған нәтиже бойынша, 10-шы кестеде ыдыратушылардың кеңес берілген жұмыс концентрациясы және температуралары көрсетілген.

Кесте 10 –Ыдыратушылардың кеңес берілген жұмыс концентрациясы және температуралары

№	Түрлері	Концентрация, г/л	pH	Температура,°C
1	Хромсыз синтетикалық төмен молекулалы полимер	1	8-9	Нормал жағдай
2	Хромсыз танинды ыдыратушы	10	9-10	160 дейін
3	Құрамында хромы бар лигносульфонатты ыдыратушылар	20	8,5-10	160 дейін
4	Натрий триполифосфаты	3	8-9	60 дейін
5	Пирофосфаттар	4	4,5-5,5	160дейін
6	Нитрилотриметилфосфанды қышқыл	0,2	9-9,5	160 дейін

Зарядталған әр аттас сазды бөлшектер және БАЗ арасындағы күш әсерінен гель тәріздес құрылым пайда болады. Д.В. Тищенко ойы бойынша [61] «қорапты құрылым» пайда болуына сутектік байланыс үлкен әсер етеді. Реагенттер молекулаларының сазды минералдардың иондары және атомдарымен байланысу нәтижесінде қолданылмаған еркін валенттілік толығымен немесе жарым-жартылай қанығып, бөлшектер арасындағы байланыстың төмендеуіне, ал содан кейін жүйенің ыдырауына және гелдің әлсіреуіне алып келеді.

Реагенттердің (гуматты, лигносульфонатты, полифенолды) донорлы-акцепторлық қасиеттерін полярографиялық зерттеу нәтижесі бойынша олардың кальций,алюминий және темірмен берік кешен түзуге қабілетті беттік-әрекетті заттар екені анықталған. Осылайша, ыдырату әсерін түзу үшін реагент молекуласы (ионы) сазды бөлшектің реакцияға қабілетті атомдарының кем дегенде екі байланысымен үйлесуі қажет. Келесі 11-кестеде саздардың минералогиялық құрамы мен алмастыру кешенін ескерген кездегі әсері қарастырылған.